

בָמַאי דִינָא אֲתָהּוּ הַהוּא מִמְנָא דְלֹעֵילָא. אַעֲבָרוּ לִיהּ בְהַהוּא נֶהָר דִינָור דְגַגִּיד וְגַפִּיק, וּבְדַיּוֹן אַעֲדִיז הַהוּא שְׂוִלְטָנוֹתָא דִילִיה, וּמִיד מַכְרִיזָא עַלְיהָ בְּרַקְיָעָא, שְׂוִלְטָנוֹתָא דִמְמָנָא פְלִנִיא אַעֲדִיז מִגִּיה (ד' ע"א) עד דִמְטִי הַהוּא קָלָא בְכָל אַיִינָוּ רַקְיָעָין עד דִמְטִי בָאַיִינָוּ דְשַׁלְטִין בְהָאי עַלְמָא, וְגַפִּיק קָלָא וְאַכְרִיז בְכָל עַלְמָא, עד דִמְטִי לְעוֹפִי וְלִינּוֹקִי, וְלִאַיִינָוּ טְפֵשִׁין דְבָנִי גַשָּׁא דְלָא יַדְעַין.

וַיַּקְרְםָ מֶלֶךְ חֶדֶשׁ. רַבִּי חַיָּא אָמַר, מֶלֶךְ חֶדֶשׁ, חֶדֶשׁ מִמְשָׁ הַהּוּא. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר דַהּוּא מַחְדָשׁ גַּוְיִרְיוֹן, דְלָא חִידָשׁ מַלְכָא אַחֲרָא מַקְדָשָׁת דָגָא. אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף. כָל הַהּוּא טִיבוֹן, דַעַבֵּד יוֹסֵף בָאֶרְעָא דְמִצְרִים, דְבַתִּיב, (בראשית מ"ז) וַיַּבָּא יוֹסֵף אֶת הַבְּסָתָבָה בִּיתָה פְרֻעָה. וַקְרִים לוֹז בְשִׁנִי בְפָנָא, כָל הַאי לֹא דְכִיר, וְעַבֵּיד גְּרָמִיה דְלָא יָדַע בַּיהָ.

לשון הקודש

בָאַיִזָה דִין נְדוֹן אֶתְתוֹן הַמִּמְנָה שְׁלָמָעָלה? מַעֲבִירִים אֶתְתוֹן בְאַוְתָו נֶהָר דִינָור שְׁזַופָע וַיַּצָא, וְאוֹ מַעֲבִירִים אֶתְתוֹן שְׁלַטְזָן שְׁלָנוֹ, וּמִיד מַכְרִיזָא עַלְיוֹ בְּרַקְיָעָן: שְׁלַטְזָנוֹ שְׁלָלָה מִמְנָה פְלוֹנִי הַעֲבָר מִמְנָנוֹ. עד שְׁמַגִּיעַ אֶתְתוֹן קוֹל לְכָל אַוְתָם הַרְקִיעִים, - כָל אַוְתָו טֻוב שְׁעָשָׂה יוֹסֵף בָאֶרְץ מִצְרִים, שְׁבָתוֹב (בראשית מ"ז) וַיַּבָּא יוֹסֵף אֶת

רַבִּי יוֹסֵי וְרַבִּי יְהוּדָה, הֵוּ יְתַבֵּי וְלֹעֲזָן בְּאוֹרִיְתָא
קְמִיה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָאִ
דְּבָתִיב וְיַקְם מֶלֶךְ חֶדֶש עַל מִצְרָיִם, וְתַגִּינֵנו, דְאַיְהוּ
קָם מְגֻרְמִיה, מָה דְהֹוה שְׁפֵל, קָם, וְלֹא אַתְּחֹזֵי
לְמַלְכָא, וּבְעִוְתְּרָא קָם. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּלֹא הַכִּי
הָוּא, בְּגַוְונָא דְאַחֲשְׁוֹרֹזֶשׁ דְלֹא אַתְּחֹזֵי לְמַלְכָא, וְקָם
מְגֻרְמִיה, וְקָם בְּעִוְתְּרָא, וּבַעַא לְאַזְבָּדָא לִיְשְׁרָאֵל
מְעַלְמָא, אֹסֵף הַכִּי, הָאִי לֹא אַתְּחֹזֵי לְמַלְכָא, וְקָם
מְגֻרְמִיה, וּבַעַא לְאַזְבָּדָא לִיְשְׁרָאֵל מְעַלְמָא. דְּבָתִיב
וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ וְגַוּ, הַבָּה נִתְחַכֵּמָה לוֹ וְגַוּ, וּבְרַ
הָוּה קָם מְלָכָא לְעַילָּא, קָם מְלָכָא לְתַתָּא.

רַבִּי אַלְעֹזֶר וְרַבִּי אָבָא וְרַבִּי יוֹסֵי, הֵוּ אַזְלִי
מִטְבְּרִיא לְצְפּוֹרִי, עַד דְהֹוּ אַזְלִי, פָּגַע בְּהָוּ
חֶדֶר יְזָדָאִי, פָּתָח וְאָמַר, (ישעיה י"ט) **מִשְׁא מִצְרָיִם** הָגַה

לְשׁוֹן הַקוֹדֶש

הַכְּסָפֶר בִּיתָה פְּרֻעָה, וְקָם אוֹתָם בְּשִׁנִּי
הַקְּרָעָב, בֶּל וְהֵא אַזְבָּרָ, וְעַשָּׂה עַצְמוֹ שְׁלָא
בְּעַשָּׂר, וְרַצָּחָה לְהַאֲבִיד אֶת יִשְׂרָאֵל מִן
הַעוֹלָם, אָפָּבָא זֶה לֹא רָאוּי לְמִלּוֹתָה,
וְעַמְּדָר מַעַצְמוֹ, וְרַצָּחָה לְהַאֲבִיד אֶת יִשְׂרָאֵל
מִן הַעוֹלָם, שְׁכַתּוֹב וְיֹאמֶר אֶל עַמּוֹ וְגַוּ,
הַבָּה נִתְחַכֵּמָה לוֹ וְגַוּ. וּבְשָׁהִיחָה עוֹמֵד
מֶלֶךְ לְמַעַלָּה – עֹומֵד מֶלֶךְ לְמַטָּה.
רַבִּי אַלְעֹזֶר וְרַבִּי אָבָא וְרַבִּי יוֹסֵי הֵי
הָיָה לְמֶלֶךְ, וּבְעַשָּׂר הוּא קָם. אָמַר רַבִּי

ה' רוכב על עב קל ובא מצרים ונעו אלילי מצרים מפניו. תא חוי, כל מלכין דעלמא, וכל עמיון דעלמא, לא חשיבי כלום קמי קדשא בריך הוاء, דכתיב, (הניאל ז) וכל דייריו ארעה שלא חשיבין ובמצביה עביד בחיל שמיא. והבא במצרים, אף על גב הכל אינז גבוראן, ודרעא מרממא גלי קדשא בריך הוاء במצרים, מה כתיב הגה ה' רוכב על עב קל ובא מצרים. מי שנא, בכל עמיון דעלמא, דלא היה חבי, דהא קדשא בריך הוاء גור גורה ואתעביד, והבא איה אתה, דכתיב יבא מצרים. ובתיב, (שמות י"ב) ועברתי הארץ מצרים וגוי אני ה'.

אלא, בגין דמלכאה היה איתי, לאפקא למטרוגניתא דהנות תפן. בגין יקרה דמטרוגניתא היה

לשון הקידש

הולכים מטבחיה לצפורי. עד שהו הולכים, פגע בהם יהורי אחד. פתח ואמר, (ישעה ט) משא מצרים הגה ה' רבב השנה בכל עמי העולם שלא היה בה, שחררי הקדוש ברוך הוא גור גורה ונעשה, ובaan הוא, שבתוב ובא מצרים, ובתוב (שמות יט) ועברתי הארץ מצרים וגוי אני ה? אלא משומ שהמלך היה בא להוציא

עמى העולם לא נחשבים לבבים לפניו הקדוש ברוך הוא, שבתוב (הניאל ז) וכל דייר הארץ שלא חשובים, וברצוננו עשה בחיל השמים. ובaan במצרים, אף על גב

אתה. ועל דא הוה קדשא בריך הוא בעי ביקרה, ואתה לגביה לאקמָא לה, ולמייחב לה יְדָא, ולזוקפה לה, כמה דזמין קדשא בריך הוא למעבד בסוף גלוותא דאדום.

אמר רבי ייסא, اي הבי, דבגין דמטרוניתא הוה, הא בגולותא דבבל, מטרוניתא תפון הות, אמר לא הוה בך. אמר ליה, הא תנינן, דחטאה גרים, דנטלו נשים נבריות, ואעילו ברית קיימת קדישא בראשותא אחרא. ובгин פך אתה אבידו מנהzon גסין, ואתזון, דאתחזי למעבד להו, מה דלא הוה הבי בגולותא דמצרים, דכלחו הוו שבטי יה, בני ישראל נפקו.

בגולותא דאדום, בעי קדשא בריך הוא לא-תיקרא בעלה, ולמייתי איהו

לשון הקידוש

הרוי שנינו שהחטא גרים, שנשאו נשים נבריות והכניסו אותן ברית קדש לרשות אחרת, וכך נאבדו מכם הנשים והאותות שרניות היו להעשות להם, מה שלא היה בך בגולות מצרים, שבלם היו שבטי יה, בני ישראל נבנסו, ובני

ישראל יצאו.

בגולות אדום רוץ הקדוש ברוך הוא להתרפער בעולם ולבא הוא להקים את

את הגבירה שהיתה שם, ובשביל כבוד הגבירה זהה בא. ועל בך היה הקדוש ברוך הוא רוץ בקבוד, ובא אלה להקימה ולחתה לה יד ולזקף אותה, במו שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות בסוף גלות אדום.

אמר רבי ייסא, אם בך שבשביל הגבירה זהה היה, הרי בגולות בבל היה שם הגבירה, ולמה לא היה בך? אמר לו,

לאקְמָא לְמַטְרוֹנִיתָא, וְלַגְעָרָא לָה מַעֲפָרָא. וּוְיַלְמָאָן דִּיעֶבֶעׂ פֵּפָנוּ קְמִיה, בְּשֻׁעַתָּא דִּיִּמְאָ (ישעה נ"ב) הַתְּגַעַּרְיִי מַעֲפָרָ קְזָמִי שְׁבִי יְרוֹשָׁלַיִם הַתְּפַתְּחִי מַזְסָרִי צְוָארָךְ. מְאָן הוּא מַלְכָא וְעַמָּא דִּיְקָוָם קְמִיה.

וְנָעוּ אַלְילִי מִצְרִים מִפְנִיו, (ישעה י"ט) אַלְילִי מִצְרִים, לֹאוּ עַל אַבְגִּין וְאַעֲזִין אַתְמָר, אַלְאָ עַל בָּל אַיְנוּ דְּרָגִין מִמְּנָנוּ עַל אַיִן, וְעַל אַיְנוּ פּוֹלְחָגִין תַּתְאִין דְּלָהּוֹן. וּבָבָל אַתְרָה דְּגָלוּ יִשְׂרָאֵל, קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי עַלְיָהוּ, וְאַתְקָבִיל מַאֲינָנוּ עַמְּנִין.

תָּא חֹזֵי, מַה בְּתִיב, (ישעה נ"ב) כִּה אָמָר ה' מִצְרִים יַרְדֵּעַ עַמִּי בְּרָאשׁוֹנָה לְגֹור שֶׁם וְאַשּׁוֹר בְּאַפְסָ עַשְׁקָוּ תְּוֹרַעְמָא דְּאַתְרָעָם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל אַשּׁוֹר, וְאָמָר, חָמוּ מַה עָבֵד לִי אַשּׁוֹר, דָּהָא מִצְרִים דָּאָנָא עֲבָדִית בָּהוּ כָּל אַיְנוּ דִּיגִינוּ, וְעַמִּי (איינּוּ) נְחַתָּו

לשון הקידוש

וּבְכָל מָקוּם שָׁגַּלְוּ יִשְׂרָאֵל, הַקְדוּשָׁ בְּרוּךְ הוּא מִבְקָשׁ עַלְיָהָם, וּמְתֻרָעָם וּנְפַרְעָם מְאוֹתָם עַמִּים.

בָּא וְרָאָה מַה בְּתוּב, כִּה אָמָר ה' אֱלֹהִים מִצְרִים יַרְדֵּעַ עַמִּי בְּרָאשָׁנָה לְגֹור שֶׁם וְאַשּׁוֹר בְּאַפְסָ עַשְׁקָוּ. תְּרֻעָתָה שְׁהַתְרָעָם הַקְדוּשָׁ בְּרוּךְ הוּא עַל אַשּׁוֹר, וְאָמָר, רָאוּ מַה עָשָׂה לִי אַשּׁוֹר, שְׁחוּרִי בְּמִצְרִים שְׁאַנִי עֲשִׂיתִי בָּהֶם כָּל אַוְתָם הַדִּינִים, וְעַמִּי (הַמִּן)

הַגְּבִירָה וְלַגְעָרָא אֹתָה מַעֲפָרָ. אוֵי לִמְיַשְׁמַמְאָה שֶׁם לְפָנָיו בְּשֻׁעַה שִׁיאָמָר (ישעה נ"ב) הַתְּגַעַּרְיִי מַעֲפָרָ קְזָמִי שְׁבִי יְרוֹשָׁלָם הַתְּפַתְּחִי מַזְסָרִי צְוָארָךְ. מַיְהֹוּ הַמְלָךְ וְהָעָם שִׁיעַם לְפָנָיו?

וְנָעוּ אַלְילִי מִצְרִים מִפְנִיו. אַלְילִי מִצְרִים, לֹא עַל עַצִּים וְאַבְגִּים נָאָמָר, אַלְאָ עַל כָּל אַוְתָם דְּרָגּוֹת מִמְּנָה הַעֲלִיזָנוֹת, וְעַל אַוְתָם הַעֲבוֹדוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת שְׁלָהָם.

תפָנָן, לְדִיְרָא בֵינְיהֹן, וַקְבָּלוּם מִצְרָאי בֵינְיהֹן, וַיַּהֲבֹון לֹזֶن שֶׁפֶר אֶרְעָא אֶרְעָא גּוֹשֵׁן, וְאֶפְעַל גַּבְדָּא עַיְקָוּ לֹזֶן בְּגַלְוָתָא, לֹא אַעֲדוּ אֶרְעָא מְגַהּוֹן, דְבָתִיב, (שמות ט) רַק בְּאֶרְץ גּוֹשֵׁן אֲשֶׁר שֵׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ'. וַיְמִיטֵב אֶרְעָא דְמִצְרָים הָוה, דְבָתִיב, (בראשית מ"ז) בַמִּיטֵב הָאָרֶץ בְּאֶרְץ רַעֲמִסָם. וְתוּ, דְלֹא אַעֲדוּ מְדַלְּהֹן בְּלֹום, דְבָתִיב, (שמות ט) וַמְמַקְנָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ'. וְעַם כָּל דָא אַתְדָנו בְּכֹפה דִיגִין.

אֶבֶל אֲשֹׁור בְּאֶפְס עַשְׁקָו, אַטִיל (דף ז ע"ב) לֹזֶן בְּאֶרְעָא דְסִיפִי עַלְמָא, וַגְטָל לֹזֶן אֶרְעָא דַלְהֹן. וַמָּה מִצְרָאי, דְעַבְדִי כָל הָגִי טָבָא לִיְשָׁרָאֵל, אַתְדָנו בְּכָל אִינְיוֹן דִיגִין. אֲשֹׁור וְאֶדְוָם וְשָׁאָר עַמִּין, דְמַעַיקִין לֹזֶן, וַקְטָלִין לֹזֶן, וַגְטָלִין לֹזֶן מִמּוֹגִיהֹן, עַל אַחַת בְּפִמה וְכֹפה דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָזָא בְּעֵי לִיקָּרָא שְׁמִיה

לשון הקידוש

יָרְדוּ לְשֵם לְדוֹר בֵינֵיכֶם, וַקְבָּלוּם בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ', וְעַם כָל זה נְדוֹנו בְכֹפה המצריים בֵינֵיכֶם, וַנְתַנוּ לְהֶם הַיִפְעֵל של הָאָרֶץ, אֶרְץ גְּשָׁן. וְאֶפְעַל גַּב שְׁחַצִיקָוּ לְהֶם בְּגַלְוָתָה, לֹא לְקָחוּ מַהֲם אֶת הָאָרֶץ, שְׁבָתוֹב (שמות ט) רַק בְּאֶרְץ גְּשָׁן אֲשֶׁר שֵׁם בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ'. וַיְמִיטֵב אֶרְץ מִצְרָים הַיִתָה, שְׁבָתוֹב (בראשית מ"ט) בַמִּיטֵב הָאָרֶץ בְּאֶרְץ רַעֲמִסָם. וְעוֹד, שְׁלָא הַעֲבִירוּ מִשְׁלָהָם בְּלֹום, שְׁבָתוֹב (שמות ט) וַמְמַקְנָה

אֶבֶל אֲשֹׁור בְּאֶפְס עַשְׁקָו, וַקְבָּלוּם בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ', וְעַם כָל זה נְדוֹנו בְכֹפה המצריים בֵינֵיכֶם, וַנְתַנוּ לְהֶם הַיִפְעֵל של הָאָרֶץ, אֶרְץ גְּשָׁן. וְאֶפְעַל גַּב שְׁחַצִיקָוּ לְהֶם בְּגַלְוָתָה, לֹא לְקָחוּ מַהֲם אֶת הָאָרֶץ, שְׁבָתוֹב (שמות ט) רַק בְּאֶרְץ גְּשָׁן אֲשֶׁר שֵׁם בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ'. וַיְמִיטֵב אֶרְץ מִצְרָים הַיִתָה, שְׁבָתוֹב (בראשית מ"ט) בַמִּיטֵב הָאָרֶץ בְּאֶרְץ רַעֲמִסָם. וְעוֹד, שְׁלָא הַעֲבִירוּ מִשְׁלָהָם בְּלֹום, שְׁבָתוֹב (שמות ט) וַמְמַקְנָה

עַלְיִהוּ, דָבְתִיב, (יחזקאל ל"ח) **וְהַתְגַדֵּלְתִי וְהַתְקַדֵּשְׁתִי**
וְנוֹדַעֲתִי. הַתִּמְ בְּמִצְרִים בְּמַלְפָא חֶד, וְחֶכָּא בְּכָל
מִלְכִין דְעַלְמָא.

רַבֵּי שְׂמֻעוֹן זְקַפְתִּי יְדוֹי וּבְכָה, וְאָמַר, וּוי מְאָן דִיזְדָמָן
בְּהַהְוָא זְמָנָא, זְבָאָה חֹלְקִיה מְאָן דִיזְדָמָן
וַיְשַׁתְּבַח בְּהַהְוָא זְמָנָא, וּוי מְאָן דִיזְדָמָן בְּהַהְוָא
זְמָנָא, בָּגִינְזָר דָבֵד יִתְיִ קְדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפִקְדָא
לְאַיְלָתָא, יִסְתַּפֵּל מְאָן אַיִלָן דְקִיעִימָן בְּהַדָּה, בְּכָל
אַיִלָן דְמִשְׁתְּבַחִי עַמָּה, בְּכָל עַזְבָּדוֹי דְכָל חֶד וְחֶד,
וְלֹא יַשְׁתַּבְחֵה זְכָאי. דָבְתִיב, (ישעה ס"ג) וְאַבִיט וְאַיִל
עוֹזָר. וּבָמָה עַקְתִּין עַל עַקְתִּין לִיְשָׁרָאֵל.

זְבָאָה מְאָן דִיזְדָמָן וַיְשַׁתְּבַח בְּהַהְוָא זְמָנָא, בָּגִינְזָר
דְהַהְוָא דִיתְקִיִּם בְּהַהְוָא זְמָנָא
בְמַהְיִמְנוֹתָא, יַזְבֵּה לְהַהְוָא נְהִירָוּ דְחַדּוֹה דְמַלְפָא.

לשון הקודש

ברוך הוא רוץ להזכיר את האילה, יסתכל מי
 שבתוב (יחזקאל לח) ותתגדלתי ותתקדשתי
 ונודעתה. שם במצרים במלך אחר, ובאן
 אחד, ולא יפצא צדיק, שבתוב (ישעה ס"ט)
 בכל מלכי העולמים.

רבי שמעון הרם ידיו, וזכה ואמר, אוֹי
 לְמַי שִׁזְדָמָן בְאָתוֹ זְמָן, וְאַשְׁרִי חָלָקָן של
 מי שִׁזְדָמָן בְאָתוֹ זְמָן. אוֹי לְמַי שִׁזְדָמָן
 בְאָתוֹ זְמָן - משום שבשיבא הקרווש